

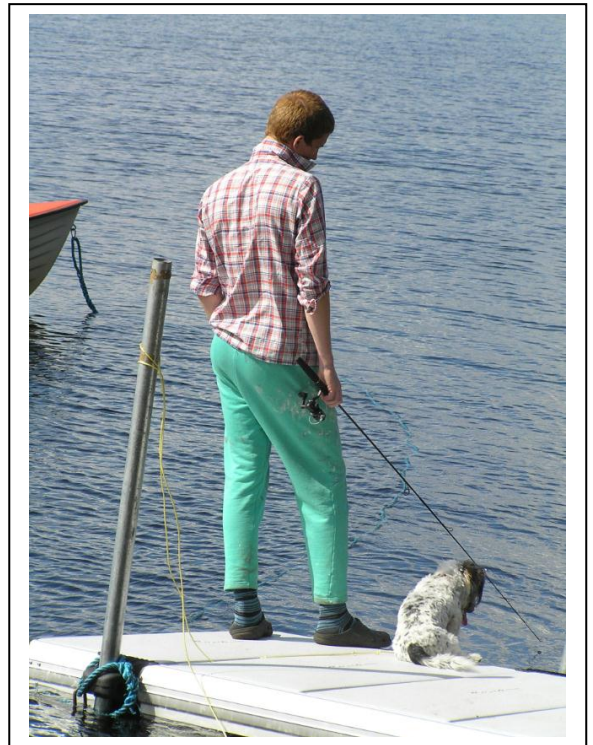
Fiske & Vatten

Sommaren går mot sitt slut. Fast ännu kan fina dagar komma. Några fina dagar har vi stuckit ut med båten efter jobbet, med sallad eller räkmackor, vin och en god bok. Ett bad mitt på sjön gör det inte sämre.

Det har också blivit lediga dagar med familjen, och i år ett fint sikfiske. Barnen har dragit massor med gäddor, fina abborrar och nån öring. Nu i augusti har det också blivit lite kräftor.

Jag roade mig också med att lägga ut några provfiske nät i min skogssjö.

Fångsten blev en nors och en gers. Det blev inte mycket till middag!

Norsebäck

Kräftor

Hösten hör kräftorna till. Kräftfisket har i år varierat en hel del, även om det ännu är för tidigt att summera. Men, det vi ser är att importen minskar, och tillgången på svenska kräftor ökar. Kräftfiske och svenska kräftor kommer tillbaks som en levande del av den svenska kulturen.

Men fortfarande finns det kräftvatten och fiskevårdsområdesföreningar som inte vet hur kräftor ska skötas. Man har kollektiva begränsningar av fisket, utan att veta om det behövs, och på felaktiga grunder. Enligt LOFO (Lagen om fiskevårdsområden) får fisket begränsas för medlemmarna endast i fiskevårdande syfte. Utan ett organiserat provfiske vet man inte hur kräftorna har det. Begränsningar i fördelningssyfte är inte ett skäl. Och vi vet att fisket efter kräftor inte är orsaken till att kräftbestånden i vissa vatten svänger väldigt mellan åren.

Årets rekord i felaktigt använd lagstiftning är nog ändå Lindesjöns fiskevårdsområde i min hemkommun Lindesberg, som lyckat få Länsstyrelsen att utfärda totalt båtförbud i hela sjön och angränsande å, en fredagskväll i augusti, för att man ska fiska kräftor. Det är en inskränkning som på in-

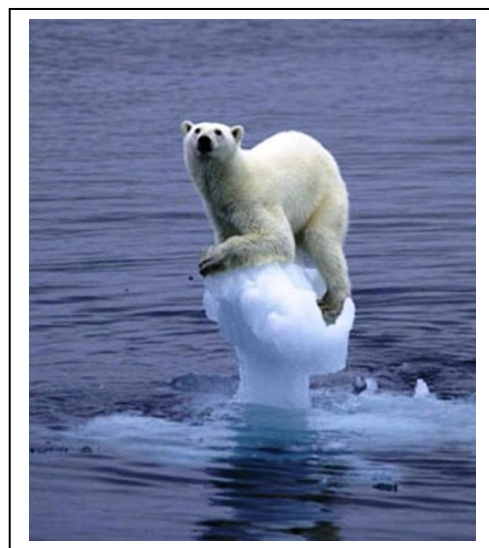
tet vis står i proportion till nyttan. Att alla båtar av alla slag sista fredagskvällen på sommarlovet, som för övrigt var en jättefin kväll, ska avstå båtliv, för att man avser att fiska kräftor längs land, är myndighetsmissbruk! I ansökan finns ingen förklaring till hur båtar ute på sjön, skulle påverka fisket av kräftor.

Ånnaboda

Vårt stora projekt kring vattenhushållningen kring skidbacken i Kilsbergen rullar vidare. Datum för huvudförhandlingar med Miljödomstolen är satta nu i höst. Men då domstolen är överhopad av arbete finns risk den tvingas skjuta på det något.

Då vi ska dra ledningar för överledning av vatten genom reservatsmark ska allt planeras med största möjliga hänsyn, och godkännas av tillsynsmyndigheterna. Vi ska också planera för hur vattnet och snön ska fördelas mellan längdåkning och utförsåkingen.

Även en annan slalombacke i ett annat län har hört av sig, då de insett de pumpar vatten för snötillverkning utan vattendom.

Vallentunasjön, och studentarbeten

Fiskreduceringsprojektet i Vallentunasjön rullar vidare. Trålfisket detta år två, pågår för fullt. Som väntat fångas betydligt mindre fiskmängd i år. Utvärderingar under hösten kommer att visa hur sjön har påverkats, och hur fortsättningen kommer att se ut. Någon form av fortsättning nästa år är trolig.

I never drink
water because
of the disgusting
things that
fish do in it.
- W. C. Fields

Detta projekt omfattar mycket rikligt med data, både inför restaureringen, och löpande under pågående verksamhet. Det finns alltså väldigt mycket material att bearbeta och studera för intresserade.

För kommande säsong är vi intresserade av om någon vill genomföra sedimentationsstudier, för att se lite hur näringsämnen rör sig i sedimenten. Troligen kommer vi att på något vis fortsätta ett fiske med bottengarn/ryssjor. Då skapas utomordentliga möjligheter att under kortare eller längre tid följa fiskens rörelser genom märkningsförsök. Man kan då dels se fiskens rörelsemönster, dels dess tillväxt, och man kan göra goda uppskattningar över antalet i en så pass liten sjö som Vallentunasjön.

Biomanipulering som sjörestaurering

Behovet av, och intresset för sjörestaureringar ökar. Det nya Vattendirektivet kräver att många vatten förbättras, och lokala intressen önskar också friskare vatten. Nu har man på många håll kommit tillrätta med utsläppen av näringsämnen, från reningsverk, från jordbruk och enskilda avlopp. Då har också vattnets försämring förhoppningsvis upphört, men det betyder inte att tillfrisknandet direkt, och av sig självt, sätter igång. Näringsämnena finns kvar, och cirkulerar. Då är frågan, hur påbörjar man ett tillfrisknande?

Detta kan man aldrig direkt säga, utan en hel del förundersökningar, samt studier av historiska data. Det finns ett flertal olika metoder, med både för och nackdelar, och med olika stora insatser, kostnader och uppoffringar. Utfiskning av vitfisk, som i Vallentunasjön och några andra sjöar är en metod. Andra metoder kan handla om kemisk fällning av näringsämnen, muddring, vattenståndsregleringar, sänkningar eller höjningar, omledning av vatten, eller att man på olika sätt förändrar växer eller fiskbestånd.

Dessa frågor återkommer till oss, och vi planerar nu ett seminarium kring dessa frågor, kanske under hösten.

Statens Veterinärmedicinska Anstalt – SVA

SVA kanske för många är en anonym myndighet. Hit skickar man sjuka fiskar, och döda kräfter, bland annat. Och jag nämner gärna att de är mycket hjälpsamma trevliga och intresserade att ha att göra med!

Även fiskar får sjukdomar, likaså kräfter. Ett flertal av dessa sjukdomar finns ännu endast utanför Sveriges gränser, vilket vi ska vara väldigt glada för. I detta nummer

http://www.sva.se/upload/pdf/Tj%c3%a4nster%20och%20produkter/Trycksaker/SVA-vet_1_2010webb.pdf kan man läsa lite om fiskars sjukdomar. Här kan vi också, obehagligt nog, konstatera att en del av dessa faktiskt är överförbara till människan, om vi är oförsiktiga.

Vem äger våra fiskevatten?

Ja, det har man intresserat sig för på SLU. Och det tycker jag också är intressant. En torr och diger rapport (2011:3) finns på

”Arbete är för folk
som inte kan fiska!”

http://www.agrifood.se/Files/AgriFood_Rapport_20113.pdf Här kan man läsa att 14 % av Sveriges fastigheter också äger fiskerätt. En genomsnittlig fiskerätt i mindre sjöar omfattar en yta på 80 ha. Av dessa har endast 25 % någon egentlig målsättning med sitt ägande. Av privata ägare bedrev 40 % eget fiske. Det ledde till

STRUCTOR MILJÖTEKNIK AB

Adress:
Bettorpsgatan 10
703 69 ÖREBRO

Telefon: 019-676 26 00
Fax: 019-676 26 29
Hemsida: www.structor.se

Organisationsnr: 556622-0736

totalt 2 miljoner fiskedagar och en behållen fångst på 2 700 ton. 40 % av fiskedagarna använde man mängdfångande redskap, men alltså mest handredskap.

Fiskpassager

Fiskpassager eller rättare sagt faunapassager förbi hinder i rinnande vatten har blivit en återkommande fråga för oss. Vi är nu inkopplade på fem olika anläggningar runt om i Sverige. Tekniken och forskningen går framåt. Det är inte bara vid ansökningar från verksamhetsutövare som frågan är aktuell. I flera fall är också det allmänna genom Kammarkollegiet drivande.

Numera ska man försöka ordna fri väg både för uppströmsvandring och nedströmsvandring. Samma frågor återkommer alltid:

- Hur mycket vatten kan man ”offra” till en passage?
 - Hur gör man så främst fisken finner rätt väg?
 - Hur gör man för att säkra flödet vid varierande vattenstånd?
 - Hur gör man där det är ont om plats för trappor eller omlöp, i miljön eller infrastrukturen?
- Vad får det kosta?
 - Hur mäter man effekten, och att uppsatta mål nås?

Annat kring fisk och vatten

Som man bör veta, ska alla arbeten som sker i och nära vatten hanteras enligt Miljöbalken. Vid större ingrepp måste man söka miljödom, där man erhåller villkor för det man ska göra, och för mindre insatser kan det räcka med en anmälan. Vi vet hur detta går till!

Ett exempel är en kund med alla tillstånd kring byggandet av en större brygga, med

mindre sjöbodrar på. Detta överklagades av myndigheterna, och man menade att detta skuggade vattnet för mycket, främst på våren då fisken och växterna behövde ljus och värme. Men, vi kunde då visa att bodarna på bryggan inte skuggade alls, utan skuggan föll på bryggan. Vi kunde också visa att den mycket lågt stående vårsolen inte alls värmer vattnet lika mycket som luften gör vid denna tiden. Och sen kunde vi med hjälp av sökandens fysikaliska kunskaper också visa att solen just under våren faktiskt inte nådde fram med sina strålar, då det ligger en trädklädd kulle framför. Tillståndet drogs alltså inte in, och bryggan och bodarna behövdes inte rivas.

Ett stort forskningsprojekt jobbar med att utveckla den europeiska fiskodlingen <http://www.lifecycle-fp7.eu/>

Ett annat stort projekt studerar hur man förbättrar smoltkvalitén för laxartad fisk

<http://www.smoltpro.science.gu.se/>

Numera bokar man sitt fiskekort på nätet. Man köper eller bokar helt enkelt sitt fiskekort på nätet (haha, ser ni skämtet?) eller som SMS. Idag finner man här fiskekort för nästan hundra olika områden, och betydligt många fler vatten, över hela landet. Det är lätt, det är billigt, och det är smart! <http://www.ifiske.se/> Och javisst, jag gillar dom också för att det är här alla mina tidigare

nyhetsbrev finns samlade <http://www.ifiske.se/index.php/sv/articles/kraefbok>

Fick ditt län några fiskevårdsmedel från staten, eller har något enskilt projekt beviljats nära dig? Kolla här:

<https://www.fiskeriverket.se/download/18.7920eb4612b67b1eed280008173/Slutlig+Rambeslut+anslag+1+17+Fiskev%C3%A5rd+2011.pdf>

Som vanligt är det många fiskevårdsområden och fiskevattenägare som hör av sig, och vill diskutera spörsmål kring fiskevårdsområden, tvister, regler och fiskevård. Slentrianmässiga fiskutplanteringar är en återkommande fråga. Annat är avtal och fiskevård. Inte ovanligt är att entreprenörskap kommer i konflikt med fiskevårdsområdesföreningen, och då genom att föreningen inte ser möjligheterna för alla. Flera föreningar och styrelser vill också ha hjälp vid möten, och hjälp med avtal, samt få föredrag kring aktuella frågor på sina möten.

Nya fiskarrenden

Sveaskog har lagt ut mer och nya fiskevatten för arrende <http://www.sveaskog.se/Produkter-och-tjanster/Arrendera-och-hyra/> Här kan du också läsa mer om vad Sverigefiskekortet erbjuder för fiske. Intresserade kan med fördel gå in här ibland, då nya vatten löpande läggs ut.

Nya och pågående jobb

Efter (väldigt) många år i branschen och som projektledare för större och mindre lokala och internationella projekt gör jag nu också projektutvärderingar. I större fleråriga projekt fokuserar man numera på löpande utvärdering och stöd, kallat följeforskning. Ett sånt uppdrag pågår just nu.

Flera kunder får hjälp med att ändra eller söka miljödomar eller vattendomar.

 En entreprenör får hjälp med upprättande av fiskearrendeavtal.

 För Örebro kommuns räkning har vi provfiskat, samt håller på att funktionskontrollera ett antal nya fiskpassager i Svartån.

 För en kunds räkning upprättar vi handlingar för muddring för en marina, samt deponering av muddermassorna.

Mina kollegor jobbar också duktigt:

- .Arbetsmiljöutredningar, riskbedömningar och yrkeshygieniska mätningar
- Inventeringar av byggnader och material, rivningsplaner, kalkyler för hantering, skade-, åtgärds- och ansvarsutredningar, miljömätningar och riskanalyser.

Sommaren kommer och sommaren går
Lycklig är den som får uppleva den
I Norden vi gillar vårt ljus, allt vi får
Vi har ju den långa vintern sen

Vattenhälsningar och glad höst!

Björn Tengelin

Bettorpsgatan 10
SE-703 69 Örebro
SWEDEN
Tel: (+46) 019-676 26 06
Mobil: 070-693 04 88
Fax: 019-676 26 29
bjorn.tengelin@structor.se
>(((((((°>α<°))))))<

